

כשת רבי נחמן אמר

לזכרון נצח מוריני רבי ישראל בער אודסר, זצ"ל

דברים

מתוך ספר לקוטי הלכות

א.ג. ויהי בארבעים שנה

מלמד שלא הוכיחן אלא סמוך למיתה (רש"י): מובא בזוהר הקדוש ברע"א מהימנא על משה רבנו עליו השלום: ובגין דהוית חשיב בחיין דאלו היה אפשר לך הוית מהדר פלא עלמא תחות קדשא בריך הוא וכו', עין שם, שמבאר שם גדל מעלת משה בשביל זה שהיה חושב כל ימיו שאלו היה אפשר לו היה מחזיר כל העולם לה' יתברך. נמצא, שאפילו משה רבנו עליו השלום, עקר מצנת תוכחה היה מקים עלי ידי הרצון שהיה כוסף תמיד להחזיר כל העולם למוטב ועל ידי זה זכה למה שזכה.

וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל שאין מוכיחין את האדם אלא סמוך למיתה, שכן משה לא הוכיחן אלא סמוך למיתה וכן יעקב אבינו, הינו כי עקר התוכחה הוא עלי ידי הרצון. ועל כן עקר התוכחה הוא רק סמוך למיתה שאז מתחילין להכלל ברצון ואז מאיר בו הרצון ביותר, מחמת שהוא סמוך להסתלקות, כי ההסתלקות של הצדיק הוא שיהיה נסתלק ונכלל בבחינת רצון כמו משה רבנו עליו השלום, שנכלל בשעת מיתתו ברענא דרעיון. ומחמת שסמוך למיתתו מתחיל להאיר בו בחינת הרצון על כן אז דיקא יכול להוכיחם.

כי עקר הערבות, מה שכל אחד ערב בעד חברו וצריך להוכיח את חברו, ובאמת מי יכול להוכיח את חברו, כי אינו יודע מה שחסר לחברו, וגם מי יודע אם ישמע לו חברו, ואפילו אם ישמע, מי יודע אם יוכל להתגבר על מה שצריך להתגבר ולשוב אליו יתברך.

על כן עקר קיום מצוה זאת הוא עלי ידי הרצון, שיהיה רצונו חזק מאד לראות בטובת חברו ובטובת כל ישראל טובה אמיתית ונצחית, שיזכו כלם לשוב אליו יתברך באמת. וכמו שהאדם בעצמו בודאי ראוי לו שלא ירצה שום רצון אחר רק לזכות להתקרב אליו יתברך, שרק זה הוא טובה והצלחה אמיתית, וחזק מזה הכל הכל, כמו כן מחיב כלי אחד לאהב את חברו וכל ישראל כנפשו, ולהתגעגע ולכסף שיזכו כל ישראל להתקרב אליו יתברך, ובתוך כך אם אפשר לו לקים מצוה זאת של תוכחה בפשיטות

לדבר עם חברו ביראת שמים, בודאי מה טוב ומה נעים, כי כל אחד מחיב לדבר עם חברו ביראת שמים, אבל העקר הוא הרצון. (הלכות ערב ג', אות לא לפי אוצר היראה - תוכחה, אות ז)

נשלחה אנשים לפנינו

וזה בחינת חטא המרגלים שנתן להם ה' יתברך מקום לטעות על שרצו לחקר יותר מדאי, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אני אמרתי להם שהיא טובה והם לא רצו להאמין וכו', חייך שאני נותן להם מקום לטעות וכו'. כי ארץ ישראל היא עקר בחינת אמונה, כמו שכתוב במקום אחר והם רצו לראות בעיניהם מיד איך לארץ ישראל.

ולא רצו לסמך על אמונה אף על פי שכבר ראו אותות ומופתים נוראים ונפלאים אף על פי כן אמרו: נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו את הארץ וכו'. כי רצו לראות ולהבין האמת מיד, על כן נתן להם ה' יתברך מקום לטעות וגרמו בכיה לדורות עד היום שמתאכר הגלות עלי ידי זה.

ועקר הגאלה תלויה בזה, כי בן דרך ה' יתברך שהוא עוסק ברחמי לקרב את האדם בכמה דרכים, אך אף על פי כן הוא מניח לו מקום להסתפק קצת בשביל נסיון ובחירה. וכשמתחזק באמונה שלמה עלי ידי שמסתכל על האמת על כל החסדים שעשה ה' יתברך והאיר בו מרחוק רמזים בכמה דרכים להודיעו היכן האמת בודאי יזכה לכל טוב אמתי ונצחי, אבל אם ירצה לבקש תואנות לפרש, נותן לו ה' יתברך מקום לטעות יותר יותר וצריך אחר כך יגיעות גדולות ועצומות

סיפור השבוע

ימי התלאות א

... איש עשיר היה בברסלב ושמו משה, הנקרא בשם משה חנקס, והוא היה ממקורבי אדמו"ר הקדוש מוהר"ן זצ"ל, והיה עקר מבנים. ואדמו"ר הקדוש זצ"ל קדם פטירתו, בעת שסדר צואתו לפני מוהר"ן, אמר לו אז בזה הלשון "משה אז ער וועט זיך געטין אין חתונה האבין קינדער" [משה, אם הוא יתגרש ויתחתן שוב, יולדו לו ילדים].

ואחר פטירת אדמו"ר זצ"ל באומאן בשנת תקע"א, כשחזר מוהר"ן זצ"ל לביתו לנעמירוב דרך ברסלב, ספר זאת לפני משה הנ"ל, ויעצו לגרש את אשתו כדי שיהיה לו בנים. אך משה לא היה לו רצון לזה, ואמר לו, שכפי מה שדבר הוא עם אדמו"ר זצ"ל מזה שאין לו בנים, הבין שהמניעה לזה היא על דו בעצמו. אבל מוהר"ן הרבה לדבר עמו, והוכיח לו שהוא טועה בדבר, והרבה להזהירו שיגרש את אשתו, מרב כוספו שיתקיימו דברי אדמו"ר זצ"ל, כי ידע אשר כל דברי אדמו"ר זצ"ל הם ככסף צרוף בעליל, ובלי ספק יהא לו בנים עלי ידי זה.

אחרי (חסר, ובכתב יד שאצל ר' מאיר אנשין נכתב יותר באריכות וזה לשונו: משה חנקס הנ"ל, דר עם אשתו הראשונה כמה שנים והיה חשור בנים, ומתוך דברי רבנו ז"ל על אודות זה, נדמה לו שרבנו ז"ל תולה הדבר בו, שהוא אינו מסגל לבנים ...

דהמשך מעבר לדף

מאד ביותר קדם שיזכה אל האמת וכלי האי ואולי.

עד שיכול לפטר מן העולם ולא יזכה אל האמת ויצטרך לסבל מה שיסבל ולהתגלגל בכמה גלגלים עד שיבוא להתקרב אל האמת, שהיה בידו לזכות בו עתה עלי ידי נסיון קל להשליך תאות הכבוד והנצחון ולהסתכל על האמת לאמתו. (הלכות שבועות ב', אות טז)

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קל"מ ב/סו)
טוב להגיד ולשיר נ נח נחמן מאומן לזכות לכל הישועות

שש ... ובכן היה כל ימי חיי רבנו זצ"ל, כלאחר יאוש מלחוליד בנים, ומחמת זה, לא היה לו אף מחשבה לגרש את אשתו הראשונה ולשא אחרת, אולי יבנה מאחרת. עד שקדם הסתלקות רבנו זכרוננו לברכה שלפני מוה"רנ"ת ז"ל, היה עוסק בדבר הצואה בכתב ובעל פה, ואמר גם פתאם למוה"רנ"ת ז"ל, אם משה יגרש את אשתו, יהיה לו בנים - "אז משה וועט זיך געטין וועט ער האבין קינדער".

שש וכן אחר הסתלקות רבנו זצ"ל, כשחזר מוה"רנ"ת לברסלב ומסר מלין אלו של צונות רבנו זצ"ל, למשה הנ"ל, הוא אמנם לא האמין לדבריו בשביל שכבר לפי תפישתו בדברי רבנו זצ"ל הוא לאחר יאוש. פעם הזמן משה הנ"ל למוה"רנ"ת ז"ל בפקר בשעה שהיה לבוש בטלית ותפלין דר"ת, ואז עוד הפעם הזכיר צונות רבנו זצ"ל הנ"ל אודותיו, והוא עומד בדעתו ואינו חפץ להאמין, עד שמוה"רנ"ת זצ"ל מחזק אמונתו ברבנו זצ"ל ובקיום דבריו קפץ ונשבע לו בזה הלשון: "כמו שאני לבוש בטלית ותפלין שכן אמר רבנו זצ"ל".

שש מזה נתעורר משה הנ"ל לתת אמן לדבריו, ותקף הלך לביתו ושאל את אשתו אם חפצה להתגרש, ואמרה הן, ומה את חפצה בעד זה? אני חפצה שנחלק עם הוננו ורכושנו שנה בשנה. וכן עשה וגרשה. מיד התחילו לדבר אודות שדוך, ושדכו אותו לאחות הרב מטאמאשפיל. וגם הר' נתן זצ"ל הסכים לזה השדוך, והיא היתה לו לאשה ושמה עלקי.

שש עבר זמן אחר הנשואין ואין סימן לבנים גם עם אשה זו. ובכן כפעם בפעם בא בטענה למוה"רנ"ת, עד שמוה"רנ"ת צוה עליו שיסע לאומאן ויהיה שם בטענה זו על ציון רבנו זצ"ל: הלא עשיתי כאשר צויתם עלי על-ידי הר' נתן וגרשתי את אשתי הראשונה, ואיה אפוא ההבטחה שיהיה לי בנים עם השנייה שנשאתי זה זמן, ואין אף סימן לבנים.

שש בצאתו מהציון הקדוש נפל פרעיונו הפסוק "זרעו לכם לצדקה", והיה נחשב אצלו הדברים כאלו יצאו מפי רבנו זצ"ל פה אל פה, שב לברסלב ופזר מעות לצדקה, ואשתו ילדה בן ובת, עד כאן לשונו) ...

שש ... אה! מה שזכינו. היה אסור, כל הגאונים חלקו על ברסלב. הסתכלו עלי כמו על מה שהוא פלא. היום אתם לא מרגישים כלל. מקדם, שום אשה לא רצתה אותו, הוא ברסלב. היה נסים ונפלאות מתי שהיה לו אשה, אבל לברסלב כל העולם הלכו, וכל מה שהמחלקת היתה יותר גדולה - הוא היה עוד יותר ברסלב.

שש היה רבי נפתלי, הוא היה חבר של רבי נתן, הוא בא לארץ-ישראל. הילדים שלחו אותו בגיל ששים בארץ-ישראל לחפש מתנת חנם בגיל יותר מ... הוא נסע לחיפה ומשם לאומן, היום זה כל-כך פשוט. מי רוצה המחלה? המרירות? אז כל העולם יצחקו...

שש במתנת חנם חננו, הוא מתפלל חננו... במתנת חנם חננו. אה... הוא מטהר מכל הכתמים. אה... לא נוכל ללכת מרבנו... אתה נהר המטהר מכל הכתמים, אתה אמרת יש לי... אוי... לא רציתי ללכת... היה תענוג לשמע... ברשב"י זה מקום מיוחד... אבל באומן... כל שנה כמו מעין. פתאם כל העולם יבואו, למה להיות חולים. אה...

שש איזה רבנו של עולם... ברוך-השם, יש לנו אוצר מתנת חנם כזה, צריכים לנסע אליו, שלא ישכח אותי, אוי, אה! הדמעות של החסידי ברסלב מי יוכל לספר. היו אנשים לא נגד, היו מסתכלים. מה זה? הוא חולק?

שש דברתי עם רב והוא אמר לי: איך אפשר? מי שרוצה להיות ברסלב צריך לברר לעיר. עלים לתרופה, כל דבור, כל דף הוא חיותנו ותקותנו. צחקו מזה. הוא צחק מהעולם. מתנת חנם אני רוצה - לא מגיע לי לא כלום. היה כמו שמנחם עליו הספין בצנאר, הוא צועק וממתנת חנם! יש מתנת חנם - רבנו הקדוש.

שש אני זוכר איך ר' ישראל היה מתפלל ערב ראש-השנה... כי אתה יצרתו אפלו אני גם כן, היה מתפלל שמונה עשרה לבד כל השנה והיה מסתדר שיהיה לו מקום מיוחד בשביל שמונה עשרה, בכיות כאלו, איך אפשר להיות אחרי רחמנות כזאת, כאלו הספין היה כבר פה (בצנאר).

בין המצרים - א.ב.

כ"א יום שבי' המצרים, ומה שאוכלין ביצה בסעודה המפסקת בתשעה באב, ועל ידי זה זוכין לשבת נחמו כל זה עין בלוקטי תנונא. בסימן פה.

'קינוח' יתהפכו לעתיד ל'תיקון' נבסימן רמו, בלוקטי מוה"ר"ן, חלק א.

שש ... יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, שתרחם עלינו ותזכנו ותשלח ותביא לנו מהרה את משיח צדקנו, ויתקן כל העולם הזה עם כל העולמות מראש ועד סוף שתלויים כלם בזה העולם המעשה.

שש רחם עלינו ועלינו ותביאנו מהרה לשלום, ויתקן הכל בתקון נפלא ונורא ונאיר לנו הדעת האמתית, ויפתח עינינו ולבנו בתורתך, ונוכח על-ידו להבין כל דברי התורה על בורין ואמתות, ולא ישאר לנו שום ספק ואיבעיא בשום דין ובשום דרך מדיני ודרכי התורה, רק הכל יהיה ברור לנו כשמלה, ואפלו כל האיבעיות והספקות שנשארו בתיקו וספק אצל גדולי הצדיקים הראשונים, כלם יפשוט ויברר ויודיע לנו

שש רבנו של עולם, רבנו של עולם, ה' אלקים אמת, גדול העצה ורב העלילה. אתה יודע את כל זה, רחם על כלל ישראל ועלי ושלח לנו הארה נפלאה מעולם התקון שנמשך על-ידי משיח צדקנו, באפן שיתקן כל התיקו בתקון נפלא ואמת, ויופשוטו כל האיבעיות ויתבררו על כבון כל הספקות וכל הספק ספקות שבעולם, ונוכח תמיד לעצה שלמה וטובה באמת בכל הדברים שבעולם ... (לוקטי תפילות א' - מתוך תפילה קמ"ב)

שבת שלום
וכל הישועות

